

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Історичний факультет
Кафедра історії Центральної та Східної Європи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана з
науково-педагогічної та
навчальної роботи

Тарас ПШЕНИЧНИЙ

2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Династія Габсбургів
в історії України
для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма

вид дисципліни

03 Гуманітарні науки
032 Історія та археологія
перший (бакалаврський)
Історія України та культурна антропологія
(з поглибленим вивченням іноземних мов)
вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестр	5
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: Малацай Ірина Володимирівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри Історії Центральної та Східної Європи

Пролонговано:

на 2021/2022 н.р. (підпис, ПІБ, дата)

на 20 /20 н.р. () « » 20 р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробник: Малацай Ірина Володимирівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри Історії Центральної та Східної Європи

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри історії Центральної та Східної Європи

(Вячеслав МОРДВІНЦЕВ)

Протокол № 8 від «24» червня 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією історичного факультету

Протокол від «№7» 26 серпня 2021 року
Голова науково-методичної комісії (Наталія ТЕРЕС)

ВСТУП

1. Мета – опанування студентами знань щодо місця та ролі династії Габсбургів у політичний, соціально-економічний, культурний та інших площинках історичного розвитку українського народу від XVI до початку XX ст., усвідомлення ролі особистості в історії, розширення знань студентів про історію народів, що перебували під владою Габсбургів.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. Володіти навичками джерельної критики, історичного аналізу, причинно-наслідкових зв'язків.
2. Вміти аналізувати фактологічний матеріал, виявити вміння робити його порівняння та аналіз.
3. Володіти знаннями з історії соціально-економічних політичних та економічних країн Центральної, Східної та Південно-Східної Європи.

3. Анотація навчальної дисципліни: Пропонований навчальний курс є однією з професійно-орієнтованих дисциплін для студентів спеціальності “032 Історія та археологія” Територіально він охоплює народи, які населяли сучасну територію України. Хронологічно історичні події, які в ньому розглядаються, обмежені XVI ст. і початком XX ст. Нижня межа обумовлена розширенням територіальних володінь династії Габсбургів, верхня – відсторонення представників дому Габсбургів від влади, що було зумовлено суспільно-політичними змінами в Європі. Зміст курсу спрямований на отримання студентами всебічного розуміння особливостей соціально-економічного, культурно-національного та політичного розвитку народів, що населяли терени сучасної країни, а також Центральної та Східної Європи, які, в більшості, знаходилися під владою представників дому Габсбургів.

4. Завдання (навчальні цілі): виробити у студентів вміння аналізувати й узагальнювати історичний матеріал, оцінювати найважливіші події та явища в історії європейських народів в складі імперії Габсбурзької через призму особистісного фактору; виробити вміння знаходити, критично аналізувати, систематизувати і узагальнювати потрібну інформацію щодо історичного розвитку європейських народів.

5. Результати навчання за дисципліною:

к Код	Результати навчання (1. Знати; 2. Вміти.; 3. Комунікація; 4. Автономність та відповідальність)	Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
1.1	Знати історіографічну та джерельну базу проблеми, тенденції в дослідженні теми.	лекція, семінарське заняття, самостійна робота	усне опитування	5%
1.2	Знати періоди історії європейських народів, відносно правління того чи іншого монарха династії Габсбургів.	лекція, семінарське заняття, самостійна робота	індивідуальне завдання ЗМ1	10%
1.3	Знати закономірності та специфіку історичного розвитку територій підвладних династії Габсбургів	лекція, семінарське заняття, самостійна робота	усне опитування	5%
1.4	Знати основні риси матеріальної та духовної культури народів, що перебували під владою представників Габсбургів.	лекція, семінарське заняття, самостійна робота	контрольна робота ЗМ1(тест)	10%
2.1	Вміти оцінювати тенденції історичного розвитку народів під владою Габсбургів крізь призму особистісного підходу.	лекція, семінарське заняття, самостійна робота	іспит	20%

2.2	Вміти працювати з комплексом нарративних, документальних і візуальних джерел	лекція, семінарське заняття, самостійна робота	індивідуальне завдання ЗМ2	10%
2.3	Вміти аналізувати фактологічний матеріал	лекція, семінарське заняття, самостійна робота	контрольна робота ЗМ2(тест)	10%
2.4	Вміти вести самостійні дослідження в межах дисципліни	лекція, семінар, самостійна робота	усне опитування	5%
3.1	аргументовано вести дискусію з проблемних питань, що вивчаються в межах курсу	лекція, семінарське заняття, самостійна робота	усне опитування	5%
4.1	Самостійно робити висновки щодо розвитку європейських народів та наслідків у результаті правління династії Габсбургів	лекція, самостійна робота	іспит	20%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін, які не входять до блоків спеціалізації)

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

семестрове оцінювання:

1. Контрольна робота 1 (тест): РН 2.3 – 10 балів/ 6 балів.*

Контрольна робота 2 (тест): РН 1.3 – 10 балів/ 6 балів.

2. Робота під час семінарських занять ЗМ1: 1.1, 1.3– 10 балів/6 балів

Робота під час семінарських занять ЗМ2: 2.4,3.3.1 – 10 балів/6 балів

2. Індивідуальне завдання 1: РН 1.2 – 10 балів/ 6 балів

Індивідуальне завдання 2: РП 2.2 – 10 балів/ 6 балів

підсумкове оцінювання: Іспит: РП 2.1, 4.1 - 40 балів / 24 бали

* максимальний бал/ пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.

- форма оцінювання – іспит;

Оцінюються такі результати навчання студента: вміння аналізувати джерела та історіографію, узагальнювати історичний матеріал, оцінювати вплив правління династії на соціальний, економічний, культурний процеси в розвитку народів Центральної та Південно-Східної Європи.

- форма проведення іспиту – письмова, види завдань – завдання, які потребують розгорнутих відповідей;

- мінімальний пороговий рівень екзаменаційної оцінки, за якої іспит вважається складеним – 24 бали.

Необхідна умова допуску до іспиту: студент не допускається до іспиту, якщо під час семестру набрав менше ніж 20 балів (критично-розрахунковий мінімум). Рекомендований мінімум допуску до іспиту 36 балів.

7.2 Організація оцінювання:

Контроль знань студента здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Загальну кількість балів студента формують семестрові бали, отримані з усіх тем двох змістових модулів (бали, отримані за модульні контрольні роботи (у формі тестування); бали, отримані за самостійну роботу (індивідуальне завдання).

Зміст курсу поділений на 2 змістових модулі. Кожний змістовий модуль включає в себе лекції, семінари, самостійну роботу студентів, які завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу. У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1- 5 у змістовий модуль 2 (ЗМ2) –теми 6-10.

Змістовий модуль 1 Встановлення влади династії Габсбургів у Європі у XIII – XVI століттях			Змістовий модуль 2 Правління Габсбургів у XVII–початок XX ст.			Форма контролю/іспит
30 балів(максимум)			30 балів (максимум)			
Семінари	Самостійна робота	Модульний контроль	Семінари	Самостійна робота	Модульний контроль	40 балів (максимум)
10 балів (максимум)	10 балів (максимум)	10 балів (максимум)	10 балів (максимум)	10 балів (максимум)	10 балів (максимум)	

Упродовж семестру оцінюється робота студента *під час кожного семінару* (доповідь, доповнення, участь у дискусії). Під час семінару студент має можливість досягти від 0,5 до 2 балів. Критеріями оцінювання відповіді студента під час семінару є:

- повнота розкриття питання 0,5 бала;
- використання основної і додаткової літератури 0,5 бала;
- аналітичні міркування, вміння робити висновки 0,5 бала;
- участь у дискусії 0,5 бала.

Предметом самостійної роботи студентів є опрацювання ними як окремих тем, так і деяких розділів тем програми курсу. Перевірка рівня засвоєння матеріалу самостійно опрацьованих тем чи окремих розділів здійснюється під час оцінювання індивідуальних завдань, модульних контрольних робіт, підсумкової контрольної роботи.

Індивідуальне завдання (есе) студент подає викладачеві після опрацювання теми на лекції та семінарському занятті, у встановлений викладачем термін. Критеріями оцінки самостійної роботи студента є:

- глибоке розкриття проблеми, відображена власна позиція 10-8 бали;
- тема розкрита неповно 7-5 бали;
- робота має суто компільований рівень 4-3 бали;
- розкрито лише окремий аспект завдання 2-1 бал.

Після завершення відповідно Змістового модулю 1 і Змістового модулю 2 проводяться контрольні роботи у формі тестування, зокрема Контрольна робота 1 (друга декада березня) і Контрольна робота 2 (остання декада травня). Завдання з тестування містить 10 запитань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в 1 бал.

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездачі модульних контрольних робіт здійснюються у відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (п. 7) від 31 серпня 2018 року.

Екзаменаційний білет містить два завдання кожне з яких оцінюється в 20 балів. Критеріями оцінювання відповіді є:

- Відповідь повна, подане власне бачення проблеми з використанням джерел 20-18
- Відповідь повна, подане власне бачення проблеми та зроблені ґрунтовні висновки, проте наявні окремі незначні помилки при викладі фактичного матеріалу 17-15
- Відповідь відображає знання фактичного матеріалу з питання 14-12
- Відповідь фрагментарна з використанням джерел 11-9
- Відповідь відображає лише деякі аспекти проблеми 8-6

Відповідь фрагментарна, наявні суттєві помилки при викладі фактичного матеріалу 5-3
 Відповідь має значні помилки, або відсутня 2-0

При простому розрахунку отримаємо:

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	18	18	24	60
Максимум	30	30	40	100

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і семінарських занять

Назва теми	Кількість годин			
	лекції	семінари	самостійна робота	
Розділ 1.				
Встановлення влади династії Габсбургів у Європі у XIII – XVI століттях				
1.	Тема 1. Історіографія та головні тенденції в дослідженні теми	2	2	8
2.	Тема 2. Боротьба Габсбургів за титул імператорів Священної Римської імперії та розширення їх влади в Центральній Європі	2	2	6
3.	Тема 3. Політичні успіхи та територіальне розширення влади Габсбургів в XIV – першій половині XVI ст.	2	2	6
4.	Тема 4. Приєднання Угорщини до Габсбурзьких спадкових володінь.	2	2	6
5.	Тема 5. Реформація та контрреформація в межах Габсбурзьких володінь Центральної та Східної Європи.	2	1	6
6.	Індивідуальне завдання (есе)			8
7.	Контрольна робота з тем 3М 1		1	-
Розділ 2.				
Правління Габсбургів у XVII–початок XX ст.				
8.	Тема 6. Військово-політичне протистояння Габсбургів та Османської імперії XVII- XVIII ст.	2	2	6
9.	Тема 7. Імперія Габсбургів у XVIII ст. Політика «освіченого абсолютизму» та її вплив на українські землі	2	2	6
10.	Тема 8. Внутрішня політика імперії Габсбургів в XIX ст. Активізація національно-культурного життя українців Галичини	2	2	6
11.	Тема 9. Імперія Габсбургів у XIX ст. Загострення австро-угорського протистояння. Проголошення Австро-Угорщини 1867 р.	2	2	6
12.	Тема 10. Українські землі в складі Австро-Угорської монархії в роки першої світової війни. Припинення правління династії Габсбургів.	2	1	8
13.	Індивідуальне завдання (есе)			8

14	Контрольна робота з тем ЗМ 2		1	
	ВСЬОГО	20	20	80

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 20 год.

Семінарів – 20 год.

Самостійна робота – 80 год.

9. Рекомендована література *:

Основна:

1. Австрійські, Австро-Угорські і Галицькі конституції (кінець XVIII-XIX ст.ст.): пер. з нім. і пол. мов / Р.Петрів. Івано-Франківськ, 2005.
2. Варварцев М.М. Габсбурги Енциклопедія історії України / редкол.: В. А. Смолій та ін. ; Інститут історії України НАН України. – К., 2004. - Т. 2
3. Габсбурзька монархія. 1809–1918. Історія Австрійської імперії та Австро-Угорщини / А. Тейлор [пер. з англ. А. Портнов, С. Савченко].– Львів, 2002.
4. Історія Австрії / Еріх Цольнер [пер. з нім. А. Онишко та ін.]. – Львів, 2001.
5. Тімоті Снайдер. Червоний князь. Пер. з англ. П. Грицака – К., 2011
6. Терещенко Ю. І., Осташко Т. С. Український патріот з династії Габсбургів. К., 1999.
7. Франко І. Півстоліття: Нарис історії Австрії від р. 1840 до 1890. // «Народ», 1891, № 7, 9.
8. Robert A. Kann (1980) A History of the Habsburg Empire, 1526-1918
9. Martyn Rady (2020) The Habsburgs: To Rule the World

Додаткова:

1. Кріль М. Слов'янські народи Австрійської монархії: освітні та наукові взаємини з українцями. 1772–1867. – Львів, 1999.
2. Шарий А., Шимов Я. Коріння та корона. Нариси про Австро-Угорщину. Доля імперії. – К., 2018.
3. Thea Leitner. (2017) Habsburgs verkaufte Töchter
4. Alexandra Rainer "Die Michaeler Gruft in Wien: Retten was zu retten ist". – Wien 2005.
5. Jean Berenger, C.A. Simpson (1994) A History of the Habsburg Empire 1273-1700
6. Robert John Weston Evans (1984) The Making of the Habsburg Monarchy, 1550-1700

*Примітка: з метою фахового опанування предмету є необхідним та доцільним використовувати іншомовні джерела та історіографічну базу.